

PALMIPUUDEPÜHA B AASTAL

(Protsessioonievangeelium B aastal Mk11,1-10)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist

Sel ajal kui Jeesus jõudis ühes oma jüngritega Betfagesse, mis on Betaanias Õlimäe juures, saatis ta kaks oma jüngrit teele ja ütles neile: “Minge külasse, mis on teie ees, ja kohe kui te sinna jõuate, leiage te kinniseotud eeslisälu, kelle seljas pole veel keegi istunud. Päästke ta valla ja tooge siia. Aga kui keegi peaks teie käest küsima, miks te nõnda teete, siis ütelge: Issand vajab teda ning saadab ta peatselt tagasi.”

Jüngrid läksid ja leidsid eeslisälu ühe värava juures kinniseotud olevat ja nemad sidusid ta lahti.

Aga mõned nendest, kes seal seismas olid, küsisid nende käest: “Miks te selle eesli lahti seote?” Ja jüngrid vastasid neile nii nagu Jeesus oli käskinud, ning nad jäeti rahule.

Siis tõid nad eeslisälu Jeesuse juurde, ja nad heitsid oma rõivad üle eesli selja ning Jeesus istus eesli selga. Aga paljud laotasid oma rõivad tema tee peale, teised aga väljadelt toodud haljaid oksid. Ja need, kes käisid Jeesuse eel, hüüdsid: “Hoosianna! Kiidetud olgu tema, kes ta tuleb Issanda nimel! Kiidetud olgu meie isa Taaveti tulev kuningriik. Hoosianna Jumalale kõrges.”

See on Issanda Sõna.

(Esimene lugemine Js50 ,4-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Jumala sulane: Issand andis mulle kõneka keele, et ma kinnitaksin väsinut maheda sõnaga. Tema äratas igal hommikul mu kõrva, et ma kuulaksin õpilase kombel. Issand avas minu kõrva ja ma ei ole pannud vastu ega taganenud. Ma andsin oma selja peksjaile ja oma põsed neile, kes katkusid mu habet. Ma ei peitnud oma palet teotuste ja sülje eest.

Sest Issand, mu Jumal, aitab mind ega jäta mind häbisse. Seepärast teen ma oma näo tardunuks kui ränikivi, sest ma tean – ma ei jää häbisse.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps22 ,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24 R:2a)

R: Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa oled mind maha jätnud?

Kõik, kes mind näevad, naeravad mu üle,

kõverdavad huuli ja raputavad pead:

“Ta lootis Issanda peale,

las nüüd Issand aitab ta välja, kui ta teda armastab!”

R:

Koerakari ümbritseb mind,
ülekohtutegijate jõuk piirab mind.
Nad puurivad läbi mu käed ja jalad,
Valust võin üle lugeda kõik oma luud-kondid.

R:

Nad jagavad omavahel ära minu rüü,
heidavad liisku mu särgi üle.
Aga sina, Issand, ära jää minust kaugele,
mu tugevus, tule mulle appi!

R:

Ma tahan teatavaks teha oma vendadele sinu nime,
ja kiita sind ustavate koguduses.
Teie, kes te kardate Issandat, kiitke teda,
ülistage teda, kõik Jaakobi sugu.

R:

(Teine lugemine Fi2 ,6-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Jeesus Kristus oli oma olemuselt Jumal, kuid ei hoidnud sellest kinni, et Jumalaga võrdne olla, vaid loobus sellest ja võttis sulase näo ning sai inimese sarnaseks. Ta nägi välja nagu inimene ja alandas iseennast, sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede, et Jeesuse nime ees painduksid kõik põlved – nii taevaste, maapealsete kui allilmsete omad, ja iga keel tunnistas Jumala Isa auks, et Jeesus Kristus on Issand.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Fi 2,8-9)

Meie pärast alandas Kristus iseennast ja sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani.
Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede.

EVANGEELIUM B AASTAL

(Evangeelium Mk15 ,1-39 s.o. lühendatud variant)

Meie Issanda Jeesuse Kristuse kannatuse lugu püha Markuse järgi:

Varahommikul pidasid ülempreestrid ühes rahvavanemate ja kirjatundjatega nõu ja nad tegid oma otsuse: Jeesus pandi ahelasse ja viidi Pilaatuse kätte. Aga Pilaatus küsis temalt: “Kas sina oled juutide kuningas?” Jeesus vastas talle: “Need on sinu sõnad.” Siis tõstsid ülempreestrid tema vastu palju süüdistusi. Aga Pilaatus küsis temalt taas: “Kas sul pole selle peale midagi öelda? Vaata, kui palju on neil sinu peale kaevata!” Kuid Jeesus ei kostnud seepeale midagi, nii et Pilaatus oli selle üle imestunud.

Aga pühade eel oli maavalitsejal tavaks lasta vabaks üks kurjategija, kelle eest rahvas palus. Sel korral oli vangide hulgas mässajaid, kes mässu ajal olid mõrva toime pannud. Nende seas oli mees, kelle nimi oli Barabba. Ja rahvahulk tuli nüüd Pilaatuse juurde paluma, et ta teeks nii nagu tal oli kombeks. Pilaatus küsis: “Kas te tahate, et ma lasen teile vabaks juutide kuninga?”, sest ta teadis, et juudid olid ta kadedusest tema kätte andnud. Ülempreestrid aga kihutasid rahvahulka tagant, et need nõuaksid vabaks pigem Barabba. Aga Pilaatus küsis rahvalt: “Mida ma teen temaga, keda te nimetate juutide kuningaks?” Ja nemad karjusid: “Löö ta risti!” Pilaatus küsis: “Mida kurja on ta teinud!” Kuid nemad karjusid veelgi kõvemini: “Löö ta risti!”

Siis laskis Pilaatus rahva viha leevendamiseks Barabba vabaks, kuid Jeesust ta laskis piitsutada ning seejärel risti lüüa. Sõdurid viisid Jeesuse maavalitseja palee siseõue – see tähendab kohtukotta – ja kutsusid kokku kogu väeosa. Nad panid purpurmantli temale selga ja kibuvitstest krooni pähe, ning hakkasid teda tervitama: “Ole tervitatud, juutide kuningas!” Ja nad löid teda pillirookepiga pähe, sülitasid tema peale, põlvitasid tema ette ja kummardasid teda. Ning kui nad olid teda küllalt mõnitanud, tõmbasid nad temalt purpurmantli seljast ja andsid tema omad riided talle selga. Siis viisid nad Jeesuse risti lüüa. Ja nad sundisid üht möödujat, Siimonit Küreenest – Aleksandrose ja Ruufuse isa, kes oli maalt linna tulnud – et ta kannaks Jeesuse risti. Ja nad viisid Jeesuse paika, mille nimi on Kolgata, mis meie keeli tähendab “pealae ase”. Seal pakuti talle mürriga segatud veini, aga tema ei võtnud. Ja nad löid ta risti, jagasid omavahel tema rõivad ja heitsid omavahel liisku, kes mida saab. See oli arvata kolmas tund (kell 9 hommikul), kui nad tema risti löid. Ja kõikidele teadmiseks oli tahvlile kirjutatud tema süü: Juutide kuningas.

Ühes temaga löid nad risti ka kaks röövlit, ühe vasemale, teise paremale poole. Aga möödakäijad pilkasid teda, nad vangutasid pead ja ütlesid: “Sina, kes sa hävitad templi ja ehitad selle kolme päevaga jälle üles – päästa iseend ja astu risti pealt alla!” Niisamuti rääkisid ülempreestrid ja kirjatundjad isekeskis ja irtitasid tema üle: “Teisi ta päästis, iseennast päästa ei suuda! Messias, Iisraeli kuningas, astu nüüd ristilt alla, siis me näeme ja usume!” Ka need, kes ühes temaga olid risti löödud, pilkasid teda.

Aga keskpäeval, kuuenda tunni ajal (kell 12), tuli suur pimedus üle kogu maa kuni üheksanda tunnini (kell 15). Ja üheksandal tunnil Jeesus hüüdis valju häälega: “Elohii, Elohii, lemaa

sabahtani!”, see on meie keeli “Issand, Issand, miks sa oled mind maha jätnud!” Mõned juuresseisjatest ütlesid seda kuuldes: “Vaata, ta hüüab Eelijat appi.” Aga keegi jooksis ja kastis käsna äädikasse, pani selle pillirookepi otsa, pakkus seda temale juua ja ütles: “Eks me näe, kas Eelija tuleb teda maha võtma.” Aga Jeesus hüüdis valju häälega ja heitis hinge.

/Kõik põlvitavad/

Ja templi eesriie kärises lõhki ülemisest servast kuni alumiseni. Aga kui Jeesuse kõrval seisnud sadakonnaülem nägi, kuidas ta hinge heitis, siis ta ütles: “See inimene oli tõesti Jumala Poeg.” See on Issanda Sõna.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, on omaette elamus viibida emotsionaalselt ülesköetud rahvamassi keskel, näiteks jalgpallistaadionil – seal saab tunnetada, millised jõud rahvahulgas toimivad. Enda vastuseadmine nendele jõududele võiks muutuda lausa eluohtlikuks.

Kuid massis ülesköetud tunded on nagu ühesuunaline tänav. Võiduka pallilahingu järel kuuleme me rahvahulka hõiskamas: “Meie oleme võitjad – We are the champions!” Kaotuse järel aga ei skandeerita küll millegipärast kunagi: “Meie oleme luuserid!” Kaotajate poolehoidjad taganevad vaikides, või lasevad tänavakaklustes auru välja. Niisamuti kui jalgpallihaigeid pärast mängu intervjuueeritakse, siis torkab silma üks iseärasus: võidetud mängu korral öeldakse alati “Meie võitsime!”, kaotuse korral aga: “Nemad keerasid kõik kähki!” Nüüd äkki on meeskond, mille fännid nad on, mitte enam “meie”, vaid “nemad” – kaotajatena olgu nad üksi. Ellujäämisinstinkt sisendab inimesele, et võitjate poolel olla on tasuvam, kui see aga ei õnnestu, siis tuleb kaotajatest vähemalt igal juhul eemale hoida.

Seesama nähtus on märgatav ka Jeesuse elus. Kui ta pidulikult Jeruusalemma siseneb, siis järgneb üpris tüüpiline õppetund grupipsühholoogiast. Alguses nähakse teda võitjana, rahvamassid hõiskavad teda tervitades ja heidavad tema teele oma rõivaid... Kui ta aga seisab vangina Pilaatuse ees, siis teeb inimeste suhtumine järsu pöörde. Rahvas hoiab võitjate poole, ja kui Jeesus näib kaotavat, siis jääb ta üksi. “See on parem, kui üks inimene sureb rahva eest, kui et kogu rahvas hukka läheb” (Jh 11,50) – kõlab ju mõistlikult, eks.

Kuid võitjaid ja kaotajaid polegi nii lihtne juba ette ära tunda, nagu ka iga jalgpallifanaatik on kindlasti korduvalt kogenud. Üks uus sponsor, uus treener, paar uut mängijat... või ka lihtsalt hea või halb päev – ja kõik võib muutuda.

Ka elus on vahel otsustava tähtsusega isegi vaid üheainsa inimese õige käitumine, nagu see väljendus Jeesuse Kristuse missioonis, tema surmas ja ülestõusmises. Pealegi, Jumala kohtu ees

seisame kõik üksinda – ja seal küsitakse üsna kindlasti, kui palju me lasksime end massipsühhoosist mõjutada, mis hetkest alates me enam ise ei mõelnud, vaid jooksisime lihtsalt teistega kaasa?

Muidugi, palliplatsil elab spordifänn välja oma unistusi, rahuldab oma vajadust elamuste järele. Elus ei ole ju kunagi põhjust nii valjusti ja nii sageli rõõmustada kui pärast lemmikmeeskonna võidetud mängu, mida tajutakse ka enda võiduna. Niisamuti kurvastatakse meeskonna kaotuste üle, nuttes koos nendega välja ka oma isikliku elu stressi ja kaotusevalu – sest staadionil on ka meestele pisarad lubatud. Kuid elus on ka lahinguid, milles ei olegi võitjaid: näiteks abielutülides ja töövaidlustes on ainult suuremad ja väiksemad kaotajad.

Armsad õed ja vennad, Jumala kohtu ees ei saa kerge olema, kui me ei õpi mängu ja elu lahus hoidma, ja kui mängujärgse kakluse tõttu inimesed reaalses elus viga saavad. Jumala tahet ei ole lihtne ära arvata, aga see ei saa olla Jumala tahe, kui inimene teiselt inimeselt elu võtab. See oli Jeesuse Kristuse surma sõnum meile kõigile.

Kindlasti on tavalisel inimesel väga raske olla päris pühak – väikesed sigadused kuuluvad kuidagi elu juurde... Me räägime teisest inimesest tema selja taga seda, mida me poleks valmis talle näkku ütleva, kuid sealsamas ütleva talle näkku seda, mida me ütleva ei peaks; me teeme teiste üle näotut nalja; me läheme vahel endast välja, anname järele impulsile teha midagi, mida pärast kahetseme... Kui aga seatakse küsimuse alla inimelu, see tähendab, teise inimese õigus olemas olla, siis on asi juba tõsine. See pole siis enam mäng, vaid esimene samm raske süüteo poole, mis võib meile maksma minna terve igaviku. Aamen.